

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye yuddhakāṇḍē

॥ ṣaḍviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēsikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaḍviṃśaḥ sargaḥ ॥

sāraṇēna rāvaṇaṃ prati pṛthak pṛthag vānarayūthapatīnāṃ
paricayadānam

tadvacaḥ satyamaklībaṃ
sāraṇēnābhibhāṣitam |
niśamya rāvaṇō rājā
pratyabhāṣata sāraṇam || 6.26.1 ||

yadi māmabhiyuñjīran
dēvagandharvadānavāḥ |
naiva sītāmahaṃ dadyāṃ
sarvalōkabhayādapi || 6.26.2 ||

tvaṃ tu saumya paritrastō
haribhiḥ pīḍitō bhṛśam |
pratipradānamadyaiva
sītāyāḥ sādhu manyasē || 6.26.3 ||

kō hi nāma sapatnō māṃ
samarē jētumarhati |

ityuktvā paruṣaṃ vākyam
rāvaṇō rākṣasādhipaḥ || 6.26.4 ||

ārurōha tataḥ śrīmān
prāsādam himapāṇḍuram |
bahutālasamutsēdham
rāvaṇō'tha didṛkṣayā || 6.26.5 ||

tābhyāṃ carābhyāṃ sahitō
rāvaṇaḥ krōdhamūrcchitaḥ |
paśyamānaḥ samudram taṃ
parvatāmśca vanāni ca || 6.26.6 ||

dadarśa pṛthivīdēśam
susampūrṇam plavaṅgamaḥ |
tadapāramasahyam ca
vānarāṇām mahābalam || 6.26.7 ||

ālōkya rāvaṇō rājā
paripapraccha sāraṇam |
ēśāṃ kē vānarā mukhyāḥ
kē śūrāḥ kē mahābalāḥ || 6.26.8 ||

kē pūrvamabhivartantē
mahōtsāhāḥ samantataḥ |
kēśāṃ śṛṇōti sugrīvaḥ
kē vā yūthapayūthapāḥ || 6.26.9 ||

sāraṇācakṣva mē sarvaṃ
kiṃ prabhāvāḥ plavaṅgamāḥ |

sāraṇō rākṣasēndrasya
vacanaṃ paripṛcchataḥ || 6.26.10 ||

ābabhāṣē'tha mukhyajñō
mukhyāṃstatra vanaukasah |
ēṣa yō'bhimukhō laṅkāṃ
nardaṃstiṣṭhati vānaraḥ || 6.26.11 ||

yūthapānāṃ sahasrāṇāṃ
śatēna parivāritaḥ |
yasya ghōṣēṇa mahatā
saprākārā satōraṇā || 6.26.12 ||

laṅkā pratihatā sarvā
saśailavanakānanā |
sarvaśākhāṃrgēndrasya
sugrīvasya mahātmanaḥ || 6.26.13 ||

balāgrē tiṣṭhatē vīrō
nīlō nāmaiṣa yūthapaḥ |
bāhū pragṛhya yaḥ padbhyāṃ
mahīṃ gacchati vīryavān || 6.26.14 ||

laṅkāmbhimukhaḥ kōpā -
dabhīkṣṇaṃ ca vijṛmbhatē |
giriśṛṅgapratīkāśaḥ
padmakiñjalkasannibhaḥ || 6.26.15 ||

sphōṭayatyatisaṃrabdhō
lāṅgūlaṃ ca punaḥ punaḥ |

yasya lāṅgūlaśabdēna
svananti pradiśō daśa || 6.26.16 ||

ēṣa vānararājēna
sugrīvēṇābhiṣēcitaḥ |
yuvarājō'ṅgadō nāma
tvāmāhvayati saṃyugē || 6.26.17 ||

vālinaḥ sadṛśaḥ putraḥ
sugrīvasya sadā priyaḥ |
rāghavārthē parākrāntaḥ
śakrārthē varuṇō yathā || 6.26.18 ||

ētasya sā matiḥ sarvā
yad dr̥ṣṭā janakātmaajā |
hanūmatā vēgavatā
rāghavasya hitaiṣiṇā || 6.26.19 ||

bahūni vānarēndrāṇā -
mēṣa yūthāni vīryavān |
pariḡṛhyābhiyāti tvāṃ
svēnānikēna marditum || 6.26.20 ||

anuvālisutasyāpi
balēna mahatā vṛtaḥ |
vīrastiṣṭhati saṅgrāmē
sētuhēturayaṃ nalaḥ || 6.26.21 ||

yē tu viṣṭabhya gātrāṇi
kṣvēḍayanti nadanti ca |

utthāya ca vijṛmbhantē
krōdhēna haripuṅgavāḥ || 6.26.22 ||

ētē duṣprasahā ghōrā -
ścaṇḍāścaṇḍaparākramāḥ |
aṣṭau śatasahasrāṇi
daśakōṭīśatāni ca |
ya ēnamanugacchanti
vīrāścandanavāsinaḥ || 6.26.23 ||

ēṣaivāśaṃsatē laṅkāṃ
svēnānīkēna marditum |
śvētō rajatasāṅkāśa -
ścapalō bhīmavikramaḥ || 6.26.24 ||

buddhimān vānaraḥ śūra -
striṣu lōkēsu viśrutaḥ |
tūrṇaṃ sugrīvamāgamyā
punargacchati vānaraḥ || 6.26.25 ||

vibhajan vānarīṃ sēnā -
manīkāni praharṣayan |
yaḥ purā gōmatītīrē
ramyaṃ paryēti parvatam || 6.26.26 ||

nāmnā saṃrōcanō nāma
nānānagayutō giriḥ |
tatra rājyaṃ praśāstyēṣa
kumudō nāma yūthapaḥ || 6.26.27 ||

yō'sau śatasahasrāṇi
sahasraṃ parikaṣṭi |
yasya vālā bahuvyāmā
dīrghalāṅgūlamāśritāḥ || 6.26.28 ||

tāmrāḥ pītāḥ sitāḥ śvētāḥ
prakīrṇā ghōradarśanāḥ |
adīnō vānaraścaṇḍaḥ
saṅgrāmamabhikāṅkṣati |
ēṣō'pyāśaṃsatē laṅkāṃ
svēnānīkēna marditum || 6.26.29 ||

yastvēṣa śiṃhasaṅkāśaḥ
kapilō dīrghakēsaraḥ |
nibhṛtaḥ prēkṣatē laṅkāṃ
didhakṣanniva cakṣuṣā || 6.26.30 ||

vindhyaṃ kṛṣṇagiriṃ sahyaṃ
parvataṃ ca sudarśanam |
rājan satatamadhyāstē
sa rambhō nāma yūthapaḥ |
śataṃ śatasahasrāṇāṃ
triṃśacca haripuṅgavāḥ || 6.26.31 ||

yaṃ yāntaṃ vānarā ghōrā -
ścaṇḍāścaṇḍaparākramāḥ |
parivāryānugacchanti
laṅkāṃ marditumōjasā || 6.26.32 ||

yastu karṇau vivṛṇutē
jṛmbhatē ca punaḥ punaḥ |
na tu saṃvijatē mṛtyō -
rna ca sēnāṃ pradhāvati || 6.26.33 ||

prakampatē ca rōṣēṇa
tiryak ca punarīkṣatē |
paśya lāṅgūlavikṣēpaṃ
kṣvēḍatyēṣa mahābalaḥ || 6.26.34 ||

mahājavō vītabhayō
ramyaṃ sālveyaparvatam |
rājan satatamadhyāstē
śarabhō nāma yūthapaḥ || 6.26.35 ||

ētasya balinaḥ sarvē
vihārā nāma yūthapāḥ |
rājañchatahasrāṇi
catvāriṃśattathaiva ca || 6.26.36 ||

yastu mēgha ivākāśaṃ
mahānāvṛtya tiṣṭhati |
madhyē vānaravīrāṇāṃ
surāṇāmiva vāsavaḥ || 6.26.37 ||

bhērīṇāmiva sannādō
yasyaiṣa śrūyatē mahān |
ghōṣaḥ śākhāmṛgēndrāṇāṃ
saṅgrāmamabhikāṅkṣatām || 6.26.38 ||

ēṣa parvatamadhyāstē
 pāriyātramanuttamam |
 yuddhē duṣprasahō nityaṃ
 panasō nāma yūthapaḥ || 6.26.39 ||

ēnaṃ śatasahasrāṇām
 śatārdham paryupāsate |
 yūthapā yūthapaśrēṣṭham
 yēṣāṃ yūthāni bhāgaśaḥ || 6.26.40 ||

yastu bhīmā pravalgantīm
 camūṃ tiṣṭhati śōbhayan |
 sthitāṃ tīrē samudrasya
 dvitīya iva sāgaraḥ || 6.26.41 ||

ēṣa dardurasāṅkāśō
 vinatō nāma yūthapaḥ |
 pibaṃscarati yō vēṇām
 nadīnāmuttamām nadīm || 6.26.42 ||

ṣaṣṭiḥ śatasahasrāṇi
 balamasya plavaṅgamāḥ |
 tvāmāhvayati yuddhāya
 krōdhanō nāma vānaraḥ || 6.26.43 ||

vikrāntā balavantaśca
 yathā yūthāni bhāgaśaḥ |
 yastu gairikavarṇābham
 vapuḥ puṣyati vānaraḥ || 6.26.44 ||

*avamatya sadā sarvān
vānarān baladarpitaḥ |
gavayō nāma tējasvī
tvāṃ krōdhādabhivartatē || 6.26.45 ||*

*ēnaṃ śatasahasrāṇi
saptatiḥ paryupāsatē |
ēṣaivāśaṃsatē laṅkāṃ
svēnānīkēna marditum || 6.26.46 ||*

*ētē duṣprasahā vīrā
yēṣāṃ saṅkhyā na vidyatē |
yūthapā yūthapaśrēṣṭhā -
stēṣāṃ yūthāni bhāgaśaḥ || 6.26.47 ||*

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
yuddhakāṇḍē ṣaḍviṃśaḥ sargaḥ ||*